

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 172/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

182/2009. (VI. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) miskolci lakos **panaszos**¹ 2009. március 26-án előterjesztett **panaszát** a 2009. június 17-én tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Miskolci Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. március 26-án terjesztette elő panaszát a Testület honlapján elérhető elektronikus nyomtatványon. Beadványát április 9-én postai úton is megerősítette.

A panaszos előadta, hogy 2009. március 20-án 19 óra 50 perckor 12 éves kislányával autóval érkezett a házukhoz. A kislány indult kaput nyitni, azonban az udvari lámpát nem tudta felkapcsolni, mert a biztosítékot lekapcsolták. A gyermek sírva rohant édesanyjához, hogy a házban van valaki. A panaszos is erős zajokat hallott a házból, és a bejárati ajtó is nyitva volt.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos azonnal hívta a 107-es számot, ahol a diszpécser ígéretet tett, hogy intézkedik, és rögtön visszahívja a panaszost. Bár emiatt tartott tőle, hogy a visszahíváskor foglalt lesz a telefonja, a panaszos felhívta a férjét, közben gyermekét vigasztalta. A férje hamarosan megérkezett, a rendőrök azonban még mindig nem. Később megjelent a helyszínen két járőr, akiknek a panaszos megmutatta, hogy merre távozhatnak vagy távozhattak a betörők (hátról, a kert felé).

A panaszos kifogásolta, hogy a két rendőr arra hivatkozott, hogy a kollégákat várják, és addig nem csináltak semmit. Amikor megérkezett a rendőrségi mikrobusz, a rendőröket a panaszos vezette be a házba, mivel tartottak a kutyától. Ezt a panaszos érthetetlennek tartotta, mivel ez a kutya engedte be a betörőket is.

A ház ekkor már üres volt. Csak a két járőr állt a panaszos mellett, amikor a diszpécser hölgy a 107-ről visszahívta, és kérte, hogy a nevét mondja be kibetűzve. A panaszos nem értette, hogy miért nem közölte korábban a hölgy a telefonban, hogy csak erről van szó. Akkor nem várta volna a hívást, hanem az értékes perceket kihasználva a közelben lakó barátokat, ismerősöket értesíti; így viszont tartott attól, hogy ha foglalt lesz a telefonja, fontos hívást szalaszt el.

A panaszos leírta, hogy a közeli buszmegálló felől érkezett egy kislány, aki elmondta, hogy látott két fiataalt a buszról leszállni, később a patak felé menekülni.

A panaszos sérelmezte, hogy a telefonos félreértésből adódóan, továbbá a két járőr várakozása miatt elszalasztották annak esélyét, hogy az elkövetőket a helyszínen elkapják, és az eltulajdonított értékeiket valószínűleg már soha nem látják viszont.

II.

A tényállás tisztázása érdekében a Testület megkereséssel fordult a rendőrséghez.

1) Az iratokból megállapítható, hogy ismeretlen tettes ellen tett feljelentés alapján megindult az eljárás. A helyszínen 2009. március 21-én 9 óra 30 perckor kezdődött meghallgatásról készült rendőri jelentés szerint a panaszban előadottakat a panaszos annyiban kiegészítve mondta el, hogy amint várta az autóban férjét, látta, amint a közelében egy fehér színű Suzuki gépkocsiba egy ismeretlen személy beszáll, és elhajt.

A jelentés rögzíti azt is, hogy az egyik szomszéd egy fehér Suzukira vonatkozóan nyilatkozott, miszerint egy ismerőse volt azzal, mert szerelték a gépkocsit. A rendőr a személygépkocsit és a nevezett ismerőst beazonosította.

2) A telefonos szolgálatot ellátó r. törzsszázlós feljegyzése szerint 2009. március 20-án 19 óra 53 perckor érkezett a bejelentés, 19 óra 55 perckor vonultak ki, és 20 órakor

érkeztek meg a helyszínre a rendőrök. A helyszíni szemlét aznap 21 órakor fejezték be.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a rendelkezésre álló adatok alapján utólag annyi állapítható meg kétség kívül, hogy az ügyeleti küldés és a rendőri telefonos jelentés között – melyet már a lakás gyors szemlézése és az érintettek kikérdezése után tett, válaszolva a központnak a lényeges körülményeket – 17 perc telt el, a többi időpont az órák közötti eltérés miatt csak valószínűsíthető. A jelentésben adott leírások alapján az elkövetőket keresni kezdték, a környező járőrök megkapták az ehhez szükséges információkat.

3) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a telefonos rendszerben rögzített felvételeket, amely tartalmazza a rendőri telefonos jelentés és a járőröknek adott felvilágosítások mellett magát a panaszosi bejelentést is.

A panaszos érthető zaklatott állapotát hallva a diszpécser hölgy csak a helyszínt kérdezte meg, és annyit mondott, hogy „máris szólok a kollégáknak, visszahívom, jó?, ne húzzuk az időt...” Ezt követően haladéktalanul intézkedett, hogy a szolgálatban lévő rendőrök kivonuljanak a helyszínre.

4) A helyszínre elsőként megérkezett járőr jelentéséből az alábbiak állapíthatóak meg. A kikerkező törzsőrmester, aki 20.00 órakor lépett volna szolgálatba aznap gépkocsizó járőrszolgálatot látott el, amikor – még a kapitányságon belül történt eligazítás során – riasztást kapott a panaszos bejelentése alapján. A jelentés szerint az eligazítást megszakítva a szolgálati gépkocsijához sietett és az ügyeleti küldést követő mintegy 6 perccel érkezett a helyszínre.

A panaszos a ház előtti járdán fogadta és közölte a rendőrrel, hogy amikor hazaérkeztek, a lakásból üvegcsörgést hallottak és féltek bemenni. A panaszos – a jelentés szerint – elmondta, hogy a rendőrök kikerkezése előtt mintha két személyt látott volna átugrani a szomszédos ingatlan területére, majd onnan a Görömbölyi Művelődési Ház előtt várakozó ismeretlen színű és típusú személygépkocsiba beszállva eltávoztak.

A jelentés szerint a fentiek közlése után – a járőr kikerkezésétől számítva nagyjából egy perccel később – két csoport rendőr is a helyszínre érkezett. Az egyik csoport azonnal a panaszos által megjelölt gépkocsi eltávozási irányba indult tovább. A másik csoport pedig a jelenlévő járőrrel belépett az ingatlan kapuján, ahol kérték a panaszost, hogy a kutyát fogja meg.

A rendőrök észlelték, hogy a lakás bejárati ajtaját felfeszítették és a villanyt is kiiktatták. A lakás tüzetes átvizsgálását követően abban nem találtak senkit, de a berendezési tárgyakat felborítva, összetörve találták. Az ingatlan tüzetes átvizsgálása – a jelentés szerint – mintegy 10 percet vett igénybe. A panaszos eközben ismételt

jelezte, hogy egy fehér Suzuki típusú gépkocsi állt a közelben, mintha a benne ülők figyeltek volna valamit, egyúttal megjelölte, hogy a gépkocsi merre távozott.

Ezután az intézkedő járőr a történeteket jelentette az URH ügyelet felé, aki utasította, hogy a panaszos által közölt adatokat egy másik tagállomás felé is közölje – aminek a rendőr eleget tett. Közölték a panaszossal, hogy a lakásba nem menjenek be és ne nyúljanak a bejárati ajtóhoz a bűnügyi helyszínelők kiérkezéséig.

Ezt követően a járőr a helyszínt az URH ügyelet engedélyével elhagyta és a panaszos által emlegetett gépkocsi feltételezett távozási irányába indult.

III.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés, illetve a panaszolt késedelem érintette a panaszos tulajdonhoz és a személyi biztonsághoz, továbbá a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A Testület megvizsgálta a panaszolt körülményeket, vagyis hogy (1) a rendőri kiérkezés ideje, (2) a rendőri intézkedés megkezdésének ideje és (3) a telefonos visszahívás mennyiben jelentett a panaszos számára alapjogsérelmet.

A Testület – mindenek előtt – utal a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 2. §-ának (1) bekezdésére, mely szerint: „A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.”

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése kiemeli, hogy: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.” Ezen túlmenően pedig az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.”

A Testület a vonatkozó jogszabályi előírások ismertetése kapcsán lényegesnek tartja az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdését, mely kimondja, hogy: „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.” Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint: „A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése ugyancsak előírja, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”. A rendőri intézkedések végrehajtásának különös szabályai kapcsán pedig a Szolgálati Szabályzat 20. §-ának (3) bekezdése előírja, hogy: „A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő tettest elfogja, ha erre nincs mód, haladéktalanul intézkedik az elfogása, és szükség esetén a helyszín biztosítása iránt”.

1) A Testület a bejelentéstől a kiérkezésig eltelt idő mérlegelésénél abból az adathból indult ki (mivel a rögzített hívások és a rádióforgalmazás adataiból tényszerűen igazolható), hogy az ügyeleti küldéstől 17 perc telt el addig, amíg már a házból az egyik intézkedő rendőr a helyzetről jelentést adott. Ezek alapján megállapítható, hogy nincs olyan körülmény, amely cáfolná a rendőri feljegyzésben foglaltakat, amely szerint az ügyeleti indítástól (19 óra 55 perc, ami két perccel a segélyhívás fogadása után történt) a kiérkezésig (20 óra után néhány perccel) hat-hét perc telt el – mindezt a rendőri jelentés is alátámasztja, mely szerint a Rendőrörsről indulva mintegy 6 perc alatt érkezett a járőr a helyszínre. Ezt az időtartamot a Testület nem ítélte olyan hosszúnak, amely a panaszos oldalán alapjogsérelmet okozott volna.

2) A panaszos sérelmezte, hogy a kiérkező rendőrök nem kezdték meg azonnal az intézkedést, és a házba nem hatoltak be, sőt még azt sem biztosították, hogy a hátsó bejáraton keresztül a betörők ne hagyhassák el szabadon – észrevétlenül – a helyszínt.

A Testület elfogadta a panaszos azon állítását, hogy a 20 óra körül kiérkező járőrök nem azonnal, hanem társaikat bevárva kezdték meg az ingatlan átkutatását. Ennek során elsősorban azt kellett vizsgálni, hogy a panaszos szerinti késlekedés milyen időtartamban állhatott fenn.

A Testület összevetette a rendőri jelentésben és a panaszban foglaltakat, amiből az alábbiakra lehet következtetni. A jelentés és a panasz egyezően írja le, hogy a járőr kiérkezését követően a panaszos elmondta, hogy hazaérkezésekor mit észlelt, illetőleg felhívta a rendőrök figyelmét arra, hogy a betörők merre menekülhetnek, illetve menekülhettek. Ezt a rendőri jelentés konkrétan úgy írja le, hogy a panaszos elmondta, hogy a rendőrök kiérkezése előtt mintha két személyt látott volna átugrani a szomszédos ingatlan területére, majd onnan a Görömbölyi Művelődési Ház előtt várakozó ismeretlen színű és típusú személygépkocsiba beszállva eltávoztak. Noha a két közlés tartalmilag pontosan nem fedi egymást, annyi azonban mégis megállapítható, hogy az elsődleges információk közlése és a panaszos rövid kikérdezése a rendőrök részéről valóban megtörtént. Ez a folyamat a – jelentés szerint – nagyjából egy percre tarthatott, miután a további rendőri egységek a helyszínre megérkeztek.

A jelentés azt is rögzíti, hogy az ingatlan tüzetes átvizsgálása nagyjából 10 percet vett igénybe. Mivel a Testület nem vitatja azt, hogy az ügyeleti küldés és (a behatolást követően) a központnak tett rendőri vissza-jelentkezés között 17 perc telt el, a Testület azt állapította meg, hogy mindössze néhány (1-2) perces időtartam telt úgy el a helyszínen, hogy az intézkedésre egyébként jogosult és – az Rtv. idézett szakaszai szerint – köteles rendőrök a társaikat várták. Figyelembe kell ugyanakkor venni azt is, hogy ennek – a panaszos által késedelemnek tekintett – időszaknak a többsége a panaszos rövid kikérdezésével, az intézkedéshez szükséges elsődleges információk összegyűjtésével telt el.

A Testület álláspontja szerint ez az időtartam nem tekinthető olyan mértékű késedelemnek, ami az alapjog sérelmét a panaszos oldalán megalapozná. Ezen felül a Testület megállapította azt is, hogy – noha a behatolás előtti néhány perces késedelem vitathatatlan – a Rendőrség nagy erővel, a környező járőrök mozgósításával kezdte meg az elkövetők felkutatását.

3) A telefonos bejelentés kapcsán a Testület megállapította, hogy a rendőri eljárás megfelelő, szakszerű volt, amikor a lényegre törő kérdések után lezárta a beszélgetést, hogy mihamarabb intézkedhessen a rendőri kivonulásról. Ezt a Testület álláspontja szerint a kiérkezés, illetve a telefonos rendőri jelentés időpontja igazolja, vagyis a bejelentés és a kiérkezés között eltelt idő a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható keretek között nem léphette túl az ésszerűen szükséges időtartamot. A fentiek szerint a telefonhívást illetően sem állapított meg a Testület alapjogsérelmet.

IV.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint: „A Testület az alapvető jogot nem sértő, valamint az alapvető jogot csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez átteszi”.

A Testület, figyelemmel a fenti jogszabályi előírásra és a rendelkező részben foglaltak szerint, a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2009. június 17.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület